

[A. M. Hansen.]

og disse vil formentlig blive fortsat i det kommende Udvalg, hvor Forhandlinger om Enkeltheder hører hjemme.

Der maa tilvejebringes bedre og flere Undervisningsmidler. Der findes endnu Landsbyskoler, hvor man kun har eet Sæt Læsebøger til ældste Klasse. Til de ældre Klasser maa der være flere Hold Læsebøger, Haandbøger, Lysbilledapparater o. s. v. Men ogsaa derom maa man forhandle sig til Rette. Man kommer heller ikke uden om Kravet om Adgang til Gymnastiksal, Idrætsplads, Brusebade og meget mere, som staaar anført i Lovforslaget.

Alt dette koster Penge, og for de enkelte Kommuner kan det blive Udgifter, som overstiger Evnen — deri giver jeg det ærede Medlem Arnth Jensen Ret. Derfor er det nødvendigt, at Staten træder hjælpende til. Om de Beløb, der er fastlagt i Lovforslaget, er tilstrækkelige, er meget tvivlsomt, men ogsaa dette Spørgsmaal maa nøje overvejes i Udvalget.

Om den udvidede Undervisningspligt, det 8de Skoleaar, er Meningerne jo stærkt delte. Herom ønsker jeg at sige: Ifølge Lovforslaget, som det nu er ændret, er det Forældreraadet i det enkelte Skoledistrikt, hvor et saadant findes, der har den endelige Afgørelse af, om Undervisningen i det 8de Skoleaar skal være obligatorisk, ligesom det i Forslaget er fastslaaet, at Forældre, der i Stedet for at lade deres Børn deltage i Folkeskolens Fortsættelsesundervisning ønsker at lade dem søge en privat Efterskole, skal være berettigede dertil. Det vil i adskillige Skoledistrikter være forbundet med næsten uovervindelige Vanskeligheder at faa oprettet tilfredsstillende Skoler for de unge i Femtenaaralderen, f. Eks. paa Grund af Mangel paa dertil egnede Lærerkrafter, og jeg er enig med den højtærede Minister i, at det vil være uheldigt, at der kom Skoler med ind under Ordningen, som ikke kunde opfylde de Undervisningskrav, som er en Forudsætning for, at Børnene kan faa noget ud af at gaa i Skole et Aar længere. Derfor er det rigtigt, at det bliver Forældrene og disses Repræsentanter, der er bestemmende i Spørgsmaalet om Undervisningspligtens Forlængelse.

Der tales ofte om det uheldige i at forlænge Undervisningstiden til det 15de Aar. Det ærede Medlem Hr. Vesterager, de Konservatives Ordfører, var inde paa dette, som man har hørt saa mange Gange, Skoletræthed kalder man det, som indtræder for Børnene i 13—14 Aars

Alderen. Jeg tror, dette beror paa et Fejlsyn. Det, der skaber den saakaldte Skoletræthed for Børnene, er den Omstændighed, at velbegavede Børn i de toklassede Landsbyskoler præsenteres for det samme Pensum 2—3 Gange i Løbet af de 3—4 Aar, de skal sidde i den ældste Klasse, og saadanne Gentagelser bevirker, at de velbegavede Børn keder sig og ønsker noget nyt. Nej, hvis Fortsættelsesundervisningen møder Barnet i nye Former, som Tanken er med denne Undervisning, saaledes at den paakalder Barnets Interesse og giver det en Haandsrækning til og Anvisning paa Selvvirksomhed, saa vil der ikke blive Tale om Skoletræthed.

Det er nødvendigt, at der paa den ene eller den anden Maade drages Omsorg for, at alle Børn kan faa Adgang til en saadan udvidet Undervisning. Vel har vi private Efterskoler, Realskoler, Højskoler, Landbrugsskoler og flere andre Skoleformer, som kalder paa de unge; men en Kendsgerning er det, at disse Skoler som Regel ikke bliver benyttet af de fattige i vort Samfund. Dette er forstaaeligt, da det i de fleste Tilfælde er økonomisk uoverkommeligt for dem at lade deres Børn besøge saadanne Skoler. Derfor vil jeg gerne understrege, hvad den højtærede Minister sagde i sin Fremsættelsestale, at een Betingelse maa der stilles, nemlig at Børnene fra de fattige Hjem ikke holdes borte fra den udvidede Undervisning. Man maa ikke glemme, at det store Flertal af Landsbyskolens Børn ikke faar anden Undervisning end den, Folkeskolen giver, og derfor maa der i hele Folkets Interesse gøres Udvej for, at selv de fattigste Børn kan faa den bedst mulige Undervisning i Folkeskolen. Det er her, vi staaar ved det vigtige Punkt. Bedre stillede Forældres Børn kan altid faa den bedre Undervisning, men i hele Samfundets Interesse maa vi sørge for, at ogsaa de fattigste Børn kan faa Del i en bedre Undervisning, thi det er til Gavn for os alle.

Det siges ofte, at der ikke er Trang til mere Oplysning; det er noget, man kommer med herindefra eller fra Lærernes Side, men hos Befolkningen og hos de unge selv er der ikke nogen Længsel efter Oplysning. Men det passer jo ikke. De unge i vor Tid forstaaar helt vel, hvor nødvendigt det er at møde op med gode Skolekundskaaber. Jeg minder om den Forhandling mellem de fire unge, som man havde Lejlighed til at høre i Radioen forleden Aften. Der var det netop den unge Tjenestekar, den unge Landarbejder, der beklagede sig over den mangelfulde Adgang til Undervisning og til Bøger. Her